Dosarul nr. 3a-1199/22; (2-20153765-02-3r-22062022)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (Judecător Ciumac Vitalii)

D E C I Z I E

03 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică apelul depus de Știrbu Valentina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 februarie 2022,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian către Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, persoane terțe - Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare și IP „Agenția Servicii Publice" privind:

- anularea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău din 03.11.2020;
- obligarea pârâtului să emită un proiect de decizie cu privire la acordarea spațiului locativ reclamantei și membrilor familiei sale, pentru prezentarea la ședința Consiliului municipal Chișinău cu privire la acordarea unui spațiu locativ reclamanților conform normelor de trai,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 04 decembrie 2020 Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ, ulterior concretizată la 27 octombrie 2021, împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău privind anularea răspunsului din 03.11.2020 și obligarea pârâtului să emită un proiect de decizie cu privire la acordarea spațiului locativ reclamantei și membrilor familiei sale, pentru prezentarea la ședința Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea unui spațiu locativ reclamanților conform normelor de trai.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, Știrbu Valentina în anul 1995 s-a căsătorit cu Covaliciuc Anatolie, care avea viza de reședință în spațiul locativ situat pe str. *****, mun. Chișinău, în ograda liceului teoretic "Mircea Eliade". Însă, soțul Covaliciuc Anatolie a decedat în anul 2018 și unica chiriașă a spațiului locativ a rămas Știrbu Valentina și feciorul său Cristian. În imobilul în care locuiește și care este avariat din anul 1973, au locuit mai multe familii.

Totodată, reclamanții au indicat că în anul 1985 familiei Dima li s-a acordat viza de reședință în imobilul dat. Iar, din ianuarie 1995 în acest imobil avariat locuiau două familii - familia Dima si familia lui Știrbu Valentina. Însă, la 28 decembrie 2009 familiei Dima i-a fost repartizat un spațiu locativ în sectorul Ciocana, str. Mircea cel Bătrân, mun. Chișinău.

În casa în care locuiește de 18 m.p., nu sunt condiții de trai prevăzute de legislația în vigoare, nu are apă curentă, veceu, baie, casa se prăbușește și în orice moment poate să se trezească sub pereții prăbușiți paste dânșii, motiv din care a depus demersuri la Primăria mun. Chișinău în care a relatat despre condițiile dezastruoase în care locuiește cu feciorul său și în data de 14 martie 2018 a fost creată o comisie, care a constatat degradarea imobilului în care locuiește

Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, avarierea de 50% a casei, care prezintă pericol pentru locatari și nu are servicii comunale. În baza procesului-verbal nr.2 din 14 martie 2018 i s-a propus să locuiască în imobilul din str. Ion Inculeț, mun. Chișinău, dar în acest imobil condițiile de trai nu sunt adaptate pentru traiul unei familiei din lipsa de baie și veceu și a refuzat instalarea în acest bun imobil.

Relatau reclamanții că spațiul locativ în care locuiește cu feciorul său în mod legal, ca soție a decedatului Covaliciuc Anatolie, prezintă un pericol pentru viața și sănătatea sa cât și a feciorului său, dat fiind faptul că acest imobil aparține Primăriei mun. Chișinău. În caz de deteriorare, la un mic cutremur de pământ toată răspunderea pentru cauzarea leziunilor corporale sau poate deces a lui Știrbu Valentina sau a feciorului său va fi din vina Primăriei, adică a facționarilor Primăriei mun. Chișinău cărora de multe ori le-a adresat plângeri în acest sens, dar de fiecare dată au rămas fără soluții viabile și concrete și în aceste condiții a fost nevoită să depună plângere prealabilă în data de 22.10.2020.

Știrbu Valentina și feciorul său Știrbu Cristian au fost membrii familiei lui Covaliciuc Anatolie și aveau tot dreptul la spațiul locativ în care locuiau, în conformitate cu art.18, 30 alin.(4) al Codului cu privire la locuințe. Însă, partea pârâtă se eschivează de la soluționarea acestei probleme.

Solicitau reclamanții:

- anularea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău din 03.11.2020;
- obligarea pârâtului să emită un proiect de decizie cu privire la acordarea spațiului locativ reclamantei și membrilor familiei sale, pentru prezentarea la ședința Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea unui spațiu locativ reclamanților conform normelor de trai.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 14 decembrie 2020, s-a atras în proces în calitate de terț Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 15 martie 2021, s-a atras în proces în calitate de terț IP „Agenția Servicii Publice”.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 februarie 2022, acțiunea înaintată de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La 02 martie 2022 Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 februarie 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2023, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Știrbu Cristian.

Argumentele părților:

În motivarea apelului declarat apelanta a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, criticând hotărârea primei instanțe și indicând că aceasta este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

La 09 septembrie 2022 reprezentantul terțului Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a depus referință, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

La data de 13 septembrie 2022 reprezentantul intimaților Consiliul municipal Chișinău și

Primăria municipiului Chișinău a depus referință, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:

Reprezentanții apelantei Știrbu Valentina cât și al intimatului Știrbu Cristian, avocații Bodrug Alexandru și Lazăr Constantin, în ședința de judecată au pledat pentru admiterea apelului, susținând în întregime cele relatate în cererea de apel cât și în acțiunea înaintată în judecată.

Reprezentantul persoanei terțe Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare, Tcaciuc Denis, în ședința de judecată a pledat pentru respingerea apelului, susținând poziția relatată în textul referinței depuse pe marginea apelului.

Reprezentantul intimaților Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cât și reprezentantul persoanei terțe IP „Agenția Servicii Publice", în ședința de judecată nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată. Reprezentantul intimaților Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, Arbuz Oleg prin cererea din 13 septembrie 2022 a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

În conformitate cu prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, (2) Participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului.

Astfel, reieșind din faptul că procedura citării legale a fost respectată, Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții prezenți în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că apelul este admisibil, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea apelului, Colegiul reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunțată la 23 februarie 2022, apelul fiind depus la dată de 02 martie 2022, motiv pentru care instanța de apel constată că apelul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată a fost notificată reprezentantului reclamantei/apelante Știrbu Valentina, avocatului Bodrug Alexandru la 16 iunie 2022, motivarea apelului fiind depusă la dată de 28 iunie 2022, din care considerente instanța de apel constată că motivarea apelului a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Conform art. 233 alin. (2) Cod administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Colegiul a stabilit că cererea de apel nemotivată este semnată de avocatul Bodrug Alexandru, iar motivarea apelului este semnată de apelanta Știrbu Valentina și avocatul Bodrug

Alexandru care în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1614425 din 14 martie 2021 a fost împuternicit inclusiv cu dreptul „[…] de a ataca hotărârea judecătorească […]. În astfel de circumstanțe, Completul judiciar constată că cererea de apel depusă de Știrbu Valentina trece testul admisibilității, instanța de apel urmând să examineze apelul în fond.

Cu referire la fondul cauzei.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii, respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că, Știrbu Valentina este atestată în rândul prioritar, învățători, pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, conform deciziei Preturii sect. Centru nr.4 din 22.03.1988. În prezent numărul de succesiune este 7, fapt confirmat prin certificatul nr.219/0312 din 17.07.2017 (f.d. 24).

Potrivit adeverinței nr.231 din 21.06.2017, Valentina Știrbu și fiul acesteia Cristian Știrbu au viza de reședință în blocul locativ nr.1/4, ap.80, str. Drumul Schinoasei, mun. Chișinău (f.d. administrativ 35).

Prin demersul nr.01-03/73 din 23.03.2017, IP „Liceul Teoretic Mircea Eliade” a solicitat Primăriei mun. Chișinău soluționarea problemei locatarilor din curtea liceului și anume în privința lui Știrbu Valentina (f.d. 23).

La 14 martie 2018 Comisia a ieșit la fața locului pe adresa – mun. Chișinău str. M. *****, și a constatat starea avariată a construcției din curtea Liceului Teoretic „Mircea Eliade”, locatarilor Știrbu Valentina și Anatolie Covaliciuc fiind propusă strămutarea în apartamentul din str. Ion Inculeț 12, propunere care a fost refuzată de partea reclamantă (f.d. 14-16).

Prin răspunsul nr.S-999/4/19 din 06.12.2019, Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a comunicat Valentinei Știrbu că în bugetul de stat pentru anul 2018 și la etapa elaborării Cadrului Bugetar pe termen mediu pe anii 2019-2021 din contul resurselor generale ale bugetului de stat, nu se prevăd alocații în vederea construirii locuințelor sociale destinate persoanelor care necesită protecție socială. Răspunsuri similare reclamanta a primit inclusiv la 22.10.2018, 19.11.2018, 06.03.2020, 09.03.2020 (f.d. administrativ 5-7, 11-13, 23-25, 31-33).

Nefiind de acord cu acțiunile Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, la 22.10.2020 Valentina Știrbu s-a adresat cu cerere prealabilă Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, solicitând admiterea cererii și emiterea unui proiect de

decizie cu privire la acordarea unui spațiu locativ în mun. Chișinău, conform normelor de trai, familiei Știrbu formată din două persoane (f.d. 9-11).

Prin răspunsul din 03.11.2020, Primăria mun. Chișinău a comunicat Valentinei Știrbu despre neexaminarea cererii depuse, deoarece are același obiect cu petiția examinată anterior (f.d. 12).

La 04 decembrie 2020 Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au înaintat o acțiune în contencios administrativ, ulterior concretizată, împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, solicitând anularea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău din 03.11.2020; obligarea pârâtului să emită un proiect de decizie cu privire la acordarea spațiului locativ reclamantei și membrilor familiei sale, pentru prezentarea la ședința Consiliului municipal Chișinău în vederea acordării unui spațiu locativ reclamanților conform normelor de trai.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii, dispunând respingerea acesteia.

Instanța de apel analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: [...] b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); […].

Conform art. 10 din Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată de art. 10 din Codul administrativ și de Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Colegiul judiciar reiterează că în speță, obiect al controlului judecătoresc constituie răspunsul Primăriei mun. Chișinău din 03.11.2020, prin care s-a comunicat Valentinei Știrbu despre neexaminarea cererii depuse la 22.10.2020 privind emiterea unui proiect de decizie cu privire la acordarea unui spațiu locativ conform normelor de trai familiei Știrbu formată din două persoane. În motivarea refuzului s-a invocat că petiția a fost depusă în mod repetat.

În contextul pretențiilor deduse judecării, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile art.59 alin.6 din Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30.04.2015, persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au fost luate la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor locative conform prevederilor Codului cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr.2718-X din 3 iunie 1983, au dreptul prioritar la examinarea cererilor depuse privind acordarea locuinței conform modului prevăzut de către Guvern.

Conform art. 4 din Legea nr. 75/2015, prin fond public de locuințe se înțelege totalitatea locuințelor aflate în proprietatea publică.

Prin locuință proprietate publică se înțelege locuința aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului care include totalitatea locuințelor și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special (de protocol).

Prin locuință socială se înțelege locuința destinată persoanelor care necesită protecție socială, acordată în locațiune în condițiile prezentei legi.

Locuință de serviciu este locuința acordată în locațiune, în condițiile legii, unor categorii de persoane pe perioada exercitării de către acestea a atribuțiilor funcționale.

Conform art.1 din Legea nr.75/2015, dreptul la locuință constituie un drept fundamental, care face parte din dreptul la viață decentă al persoanei sau familiei. Dreptul la locuință prevede:

a) stabilitatea privind raporturile de locațiune, prestarea serviciilor adecvate aferente, asigurarea infrastructurii necesare, accesibilitatea surselor financiare;

b) nediscriminarea în exercitarea dreptului la locuință, inclusiv accesul la piața locuințelor, administrarea și folosirea locuinței, precum și intrarea în proprietatea unei locuințe;

c) transparența exercitării de către autorități a atribuțiilor și a obligațiilor ce se referă la exercitarea dreptului la locuință.

Conform art. 9 din Legea nr.75/2015, (1) Locuința socială se atribuie în locațiune persoanei sau familiei care pretinde la o asemenea locuință în localitatea în care are reședință sau domiciliu. (2) Locuințele sociale se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate la

evidență în temeiul deciziei consiliului local, fapt despre care persoanele vor fi înștiințate în scris în termen de 15 zile din ziua adoptării deciziei. (9) Atribuirea locuințelor sociale se efectuează conform Regulamentului cu privire la evidența, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale, aprobat de către Guvern și coordonat cu partenerii sociali.

Conform art.10 din Legea nr.75/2015, (1) Locuința socială se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate la evidență, al căror venit lunar pentru fiecare membru al familiei nu depășește minimul de existență stabilit pe țară și care întrunesc cumulativ următoarele condiții obligatorii:

a) nu au în proprietate locuință în Republica Moldova și peste hotarele ei, teren pentru construcția de locuințe, terenuri cu altă destinație sau casă construită în întovărășirile pomicole, precum și nu au înstrăinat o locuință în ultimii 5 ani în Republica Moldova;

b) nu au beneficiat din partea statului și a autorităților administrației publice locale de credite preferențiale și susținere exprimată prin materiale de construcție sau prin asistență financiară;

c) nu au participat la privatizarea locuințelor, loturilor pentru construcție, terenurilor pomicole, caselor individuale, obținute anterior de la stat;

și una dintre următoarele condiții suplimentare:

a) dispun, în fondul public de locuințe, pentru fiecare membru al familiei de o suprafață locuibilă totală sub norma minimă stabilită pentru suprafața locuibilă totală a locuinței sociale;

b) locuiesc într-o locuință din fondul public de locuințe care nu corespunde exigențelor tehnice și sanitare stabilite pentru locuință, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat.

(2) De dreptul prioritar de a primi locuință socială în condițiile alin. (1) dispun:

a) persoanele cu dizabilități severe care nu sînt angajate în cîmpul muncii în legătură cu starea sănătății;

b) persoanele care îngrijesc minori cu dizabilități severe;

c) familiile tinere, în sensul Legii nr. 279-XIV din 11 februarie 1999 cu privire la tineret, care nu dispun de o locuință;

d) familiile în care s-au născut tripleți, cvadrupleți sau mai mulți copii născuți simultan;

e) copiii orfani care au împlinit vîrsta de majorat și nu au beneficiat de locuință din partea statului.

Conform pct.19 din Regulamentul cu privire la modul de asigurare și folosire a locuințelor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.447 din 19.06.2017 (în continuare Regulament), cererile persoanelor care solicită locuințe sociale sunt depuse la consiliul raional/consiliul local în care solicitanții au domiciliu sau reședință. În cerere se indică numele, prenumele și adresa de domiciliu sau de reședință a solicitantului.

Totodată, prevederile pct.20 subcpt.1-12 din Regulament, stipulează setul de acte care trebuie să fie anexate la cerere.

Conform pct.7 din Regulamentul, evidența persoanelor care necesită locuințe sociale se efectuează de către autoritățile administrației publice locale.

Conform art.1 alin.2 din Legea cu privire la locuințe, statul asigură dreptul persoanelor la locuințe sociale, de serviciu, de manevră, de tip cămin, hotel-azil, cu statut special (de protocol), conform criteriilor stabilite de prezenta lege, în limita locuințelor disponibile.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Completul judiciar consideră că prima instanță a ajuns la o concluzie corectă în privința legalității refuzul Primăriei mun. Chișinău, fiind corect respinsă ca neîntemeiată pretenția privind obligarea pârâtului să emită un proiect de

decizie cu privire la acordarea spațiului locativ reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, or, după cum s-a menționat supra, la 14 martie 2018 Comisia care a ieșit la fața locului pe adresa – mun. Chișinău str. M. *****, a constatat starea avariată a construcției din curtea Liceului Teoretic „Mircea Eliade”, iar locatarilor Știrbu Valentina și Anatolie Covaliciuc le-a fost propusă strămutarea în apartamentul din str. Ion Inculeț 12, propunere care însă a fost refuzată de către partea reclamantă.

La cererea reclamantei Știrbu Valentina cu privire la acordarea unui spațiu locativ, prin răspunsul nr.S-999/4/19 din 06.12.2019 Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a comunicat că în bugetul de stat pentru anul 2018 și la etapa elaborării Cadrului Bugetar pe termen mediu pe anii 2019-2021 din contul resurselor generale ale bugetului de stat, nu se prevăd alocații în vederea construirii locuințelor sociale destinate persoanelor care necesită protecție socială.

În acest sens, odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la locuințe nr.75 din 30.04.2015, s-au stins raporturile în domeniul locativ guvernate de Codul cu privire la locuințe nr.2718-X din 03.06.1983, în special în partea ce ține de modul de acordare a încăperilor de locuit cu statut permanent de trai care atrage după sine posibilitatea transmiteri spațiului contractat în proprietate privată persoanelor fizice. Astfel, familia Știrbu poate fi asigurată cu spațiu locativ în conformitate cu Legea cu privire la locuințe.

Prin urmare, Completul judiciar notează că în cazul în care persoana întrunește condițiile stipulate în prevederile art.10 alin.(1) în baza Legii cu privire la locuințe nr.75 din 30.04.2015 și se constată dreptul acesteia la acordarea unei locuințe sociale, spațiul locativ disponibil urmează a fi atribuit persoanelor sau familiilor luate la evidență în temeiul deciziei Consiliului local, cu respectarea ordinii de succesiune stabilite.

Totodată, se reține că locuințele sociale se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate la evidență iar această evidență se efectuează de către autoritățile publice locale prin instituirea comisiilor consultative pentru domeniul locuințelor. Cererile de acordare a locuințelor sociale vor putea fi depuse Comisiei consultative pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău la „ghișeul unic”, după deschiderea acestuia.

În context, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/8 din 13.12.2019 a fost instituită Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău, iar propunerile comisiei asupra chestiunilor privind evidența persoanelor care solicită locuință socială și atribuirea locuințelor, se vor examina de către consiliul local/consiliul raional cu adoptarea unei decizii, ținând cont de spațiul locativ disponibil și de respectarea ordinii de succesiune stabilite.

Este relevant de reținut argumentele pârâtului care a menționat că, cerințele petiționarei sunt adresate organului ce nu deține competența de a iniția o procedură administrativă pe marginea cauzei și respectiv nu poate iniția proceduri administrative, soluționa cauza sau remite organului competent de soluționare a cererii, deoarece Comisia competentă de soluționare a cazului dat o are exclusiv Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău, care încă nu a fost instituită, iar Ghișeul unic care va înregistra și primi cererile în cauză încă nu a fost deschis, respectiv și obligarea CMC sa emită un proiect de decizie cu privire acordarea spațiului locativ reclamantei si membrilor familiei acesteia, pentru prezentarea la ședința Consiliului municipal Chișinău cu privire la acordarea unui spațiul locativ, nu este de competența pârâtului.

Astfel, Completul judiciar relevă după cum a reținut și instanța de fond că, pentru acordarea spațiului locativ în conformitate cu prevederile art.10 alin.(1) și (2) din Legea cu

privire la locuințe, este necesar și indispensabil existența acestor locuințe sociale disponibile în municipiul Chișinău, condiție ce nu este îndeplinită la moment.

Prin urmare, reieșind din faptul că la moment autoritatea administrației publice locale nu dispune de locuințe sociale disponibile iar în bugetul de stat pentru anii 2018-2021 nu s-au prevăzut alocații în vederea construirii locuințelor sociale destinate persoanelor care necesită protecție socială, Completul judiciar atestă că instanța de fond just a conchis asupra temeiniciei răspunsului autorității publice pârâte.

După cum rezultă din conținut răspunsului, la data de 22.10.2020 cu nr. S-385/3/20, Știrbu Valentina a înregistrat la Primăria mun. Chișinău cerere prealabilă, însă care nu s-a examinat din considerentul că cererea avea același obiect ca și petițiile depuse de Știrbu Valentina și examinate anterior de Primăria mun. Chișinău, or, conform art. 80 alin.(3) din Codul administrativ, dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial.

Subsidiar, Completul judiciar notează că prima instanță corect a statuat că legislația locativă în vigoare nu stipulează soluționarea problemelor locative ale cetățenilor din cadrul municipiului Chișinău prin alocarea surselor financiare din bugetul municipal pentru procurarea spațiului locativ și acordarea acestuia în folosință cu titlu permanent, ci stabilește modalitatea de asigurare cu locuințe sociale, care se atribuie în locațiune, pe o perioadă determinată, persoanelor sau familiilor luate la evidență în temeiul deciziei Consiliului local (art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30.04.2015).

De menționat că, administrația publică locală a municipiului Chișinău a comunicat că întru soluționarea definitivă a problemei respective, luând în calcul numeroasele solicitări a cetățenilor privind luarea la evidență și asigurarea cu locuințe sociale, autoritatea publică locală s-a adresat către Guvernul R.M. și a solicitat alocarea mijloacelor financiare pentru construcția unor asemenea spații locative, însă prin răspunsul Guvernului s-a adus la cunoștință faptul că în bugetul de stat pentru anul 2018 și la etapa elaborării Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pe anii 2019-2021 din contul resurselor generale ale bugetului de stat nu se prevăd alocații în vederea construcției locuințelor sociale.

Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, Completul judiciar atestă că instanța de fond corect a concluzionat asupra netemeiniciei pretențiilor reclamanților, or, asigurarea cu locuință socială a reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, va fi posibilă în situația întrunirii condițiilor prevăzute la art.10 alin.(1) din Legea cu privire la locuințe și totodată, în condițiile existenței spațiului locativ cu statut de locuință socială disponibil în municipiul Chișinău.

Completul judiciar nu se va expune în privința solicitărilor formulate de avocatul Lazari Constantin la 25 octombrie 2023, înregistrate cu nr. de intrare „10638”, întrucât astfel de cerințe nu au constituit obiect de examinare în cadrul examinării cauzei în prima instanță, respectiv depășesc limita obiectului acțiunii deduse judecății.

Alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Completul judiciar atestă că alte motive privind ilegalitatea hotărârii instanței de fond, nu au fost formulate de apelant, iar simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă

din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Astfel, dat fiind că argumentele apelantei sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

Din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul depus de Știrbu Valentina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 februarie 2022.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Preşedintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore